

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm005652

Dane szczegółowe

Właściciel: **wujo**
Kraj: **Polska**
Okres historyczny: **Królestwo Polskie (Polska)**
Znaleziono: **b.d.**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **g.jednorodny**
Wykończenie: **brak**
Sygnowanie: **MASS**
Wytwórca: **MASS**
Średnica: **26.0 mm**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●-||**
Profil: **(- jednowarstwowy, wypukły**

Występujące elementy

- korona [zamknięta]
- orzeł

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2017-08-18 09:21**

Opis guzika btrm005652

Polski guzik wojskowy z okresu Królestwa Polskiego
© buttonarium.eu

Awers przedstawia orła w koronie zamkniętej, z podwójnym, wypukłym rantem na obrzeżu guzika.

Rewers sygnowany: ● K. MASS ● w WARSZAWIE (orzęł).

Ciekawostka

Jest to pierwszy przypadek polskiego guzika z okresu Królestwa Polskiego na rewersie którego wytwórca umieścił dwugłowego carskiego orła z polskim orłem na piersi. Wszystkie dotychczasowe przypadki umieszczania orła na rewersie sprowadzały się do umieszczenia samego polskiego orła.

Przeznaczenie i datowanie

Według Wal. Bagińskiego guziki tego typu nosili: *Generałowie, adjutanci, sztab główny, sztab kwat. gen., oficerowie na reformie, korpus kadetów i administracja wojenna, mieli guziki białe (srebrne lub posrebrzane) z orłem. (Rys. 26 do 36)*. Guziki te obowiązywały w okresie od ok. roku 1815 do 1831/1832 roku, czyli do upadku Powstania listopadowego.

Uwaga

W książce *GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów* (Boczkowski, Jaroszyński-Wolfram, Gładki - Warszawa 1999) autorzy, na 28 stronie, dzielą guziki z orłami na dwa rodzaje:

- **guziki z orłem o "szyi wygiętej"** - guziki srebrne dla generałów, oficerów sztabowych i adjutantów, o kształcie wypukłym, z wyrazistym, wytłoczonym wypukło (*en relief*) orłem w koronie, o wrzecionowatym tułowi i wygiętej szyi, o pełnych i masywnych kształtach. Wykonane ze srebra, mosiądzu srebrzonego lub mosiądzu pokrytego srebrną blaszką, o średnicy: duże 26 mm i małe 18 mm.
- **guziki z orłem o "szyi prostej"** - guziki srebrne dla urzędników administracji wojskowej i profesorów, o kształcie płaskim, z odmiennym wizerunkiem orła w koronie o prostej szyi, mniejszym i delikatniejszej budowy. Wykonane także ze srebra, mosiądzu srebrzonego lub mosiądzu pokrytego srebrną blaszką oraz białego metalu, o średnicy: duże 24 mm i małe 18 mm.

Niestety nie podano źródła powyższej informacji. Analizując rysunki guzików z orłami z okresu Królestwa Polskiego zaprezentowane w broszurze Bagińskiego (odnośnik poniżej) można dojść do wniosku, że wszystkie białe guziki z orłami były przeznaczone dla generałów, adjutantów, kadry sztabu głównego, kadry sztabu kwatermistrzostwa generalnego, oficerów na reformie, korpusu kadetów oraz kadry administracji wojennej.

Źródła

- Podobne guziki na stronie [Buttonarium Polska](http://Buttonarium.Polska)
- Bagiński Wal. - *DAWNE GUZIKI POLSKIE*, Kraków 1899
- Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - *GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów*, Warszawa 1999
- Gembarzewski Br. - *Rodowody pułków polskich i oddziałów równorzędnych od 1717 do 1831*, Warszawa 1925
- Gembarzewski Br. - *Wojsko polskie : Królestwo Polskie : 1815-1830*, Warszawa 1903
- Krupop D. - *GUZIKI MUNDUROWE 1792-1945 tom 1*, Łódź 2011
- *Rocznik wojskowy Królestwa Polskiego na lata 1817-1827 oraz 1829-1930*
- Wikipedia.pl - Korpus kadetów (Polska)
- Wikipedia.pl - Królestwo Polskie (kongresowe)
- Wikipedia.pl - Mundur Wojska Polskiego Królestwa Kongresowego
- Wikipedia.pl - Powstanie listopadowe
- Wikipedia.pl - Wojsko Polskie Królestwa Kongresowego
- www.ojczyzna-suwalszczyzna.pl - Guziki wojskowe z okresu Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego

Wytwórca: MASS

Karol Mass w okresie Królestwa Polskiego prowadził w Warszawie przy ul. Senatorskiej 463 zakład produkujący pieczęcie i guziki.

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 08:42**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.06.27